

Luxembourg, 24. juuni 2024
(OR. en)

11339/24

DEVGEN 92
ACP 73
RELEX 858
FIN 583
OCDE 6
SUSTDEV 72

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Kuupäev:	24. juuni 2024
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	11110/24
Teema:	2024. aasta aruanne Euroopa Ülemkogule ELi arenguabi eesmärkide kohta – Nõukogu järeldused (24. juuni 2024)

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu järeldused ELi arenguabi eesmärkide kohta – 2024. aasta aruanne Euroopa Ülemkogule, mille nõukogu kiitis heaks oma 4038. istungil 24. juunil 2024.

2024. aasta aruanne Euroopa Ülemkogule ELi arenguabi eesmärkide kohta**Nõukogu järeldused**

1. Euroopa Ülemkogu palus 17. juunil 2010 nõukogul koostada aastaaruande ELi ja liikmesriikide ametliku arenguabi kohustuste ja nende täitmise kohta¹. Käesolev aastaaruanne Euroopa Ülemkogule on järjekorras kolmeteistkümnes. Nõukogu tervitab ELi kollektiivsete ja individuaalsete ametliku arenguabi kohustuste arengusuundade kohta tehtud komisjoni analüüsi, mis põhineb OECD arenguabi komitee 2022. aasta ametlikku arenguabi käsitlevatel andmetel ja esialgsetel andmetel 2023. aasta kohta, mis kinnitavad, et **EL ja selle liikmesriigid on säilitanud oma koha maailma suurima ametliku arenguabi andjana (vt joonis 1). ELi ja liikmesriikide osa moodustas 2022. ja 2023. aastal 42 % ülemaailmsest ametlikust arenguabist², mis näitab nende juhtivat rolli ülemaailmses kestliku arengu alases tegevuses.** Nõukogu tervitab ELi kollektiivse ametliku arenguabi märkimisväärset suurenemist 2022. aastal võrreldes 2021. aastaga ning edasist suurenemist 2023. aastal³. Nõukogu rõhutab siiski, et ELil ja selle liikmesriikidel on vaja kiiresti täiendavalt tegutseda, et saavutada individuaalsed eesmärgid ning täita ELi kollektiivsed kohustused anda 2030. aastaks ametliku arenguabina 0,70 % kogurahvatulust ja vähim arenenud riikidele antava ametliku arenguabina 0,20 % kogurahvatulust.

¹ Ametliku arenguabi kohustused on esitatud lisas.

² Ülemaailmne ametlik arenguabi on siin määratletud nii, et see hõlmab ELi kollektiivset ja kõigi teiste OECD-le aru andvate OECD arenguabi komiteesse kuuluvate ja mittekuuluvate riikide antavat ametlikku arenguabi.

³ Ametlik arenguabi suurenes 71,6 miljardilt eurolt 2021. aastal 93,3 miljardi euron 2022. aastal ja 95,9 miljardi euron 2023. aastal. Kui vaadata ELi kollektiivse ametliku arenguabi osakaalu kogurahvatulust, siis näeme kasvu 0,49 %-lt 2021. aastal 0,59 %-ni 2022. aastal, millele järgneb vähenemine 2023. aastal 0,57 %-le, mis on endiselt märkimisväärselt suurem kui 2021. aasta näitaja.

2. Nõukogu märgib kiiresti muutunud geopoliitilisi olusid 2022. ja 2023. aasta ametliku arenguabi eraldamisel. Nõukogu kinnitab taas, et ELi pühendumus Ukraina toetamisele, sealhulgas hiljuti vastu võetud Ukraina rahastu kaudu, ei piira tema pühendumust ja toetust partnerriikidele, eelkõige kõige haavatavamatele riikidele. Nõukogu rõhutab, et Venemaa põhjendamatu ja provotseerimata Ukraina-vastane agressioonisõda on avaldanud negatiivset mõju kestliku arengu tegevuskava 2030 osas tehtud edusammudele, ning kordab oma pühendumust leevendada Venemaa agressiooni ülemaailmseid tagajärgi, mis on märkimisväärselt mõjutanud paljusid haavatavaid riike, eriti Aafrikas, ning lubadust võidelda kogu maailmas vaesuse, ebavõrdsuse ning toiduga ja toitumiselase kindlustamatuse vastu. Pidades silmas Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu, on EL suurendanud oma toetust ülemaailmsele toiduga kindlustatusele, eelkõige ELi-Ukraina solidaarsuskoridoride kaudu, millel oli keskne roll selles, et aidata viia Ukraina teravilja maailmaturgudele. Arenguriigid on eriti mõjutatud kõrgematest energia- ja toiduhindadest, mis kahjustavad veelgi nende likviidsust, võlataset ja makromajanduslikke väljavaateid. See suundumus on süvendanud COVID-19 pandeemia jätkuvaid tagajärgi ja planeedi kolmikkriisi mõju (kliimamuutused, elurikkuse vähenemine ja saastus). Nõukogu tuletab meelde Euroopa Ülemkogu 2024. aasta märtsi järelduste kõiki elemente, mis käsitlevad olukorda Lähis-Idas, ning tunnistab, et Gaza ülesehitamiseks tehtavate koordineeritud rahvusvaheliste jõupingutuste toetamiseks on vaja märkimisväärsed ressursse.
3. Nõukogu tuletab meelde ELi ja selle liikmesriikide võetud kohustust saavutada nii kestliku arengu tegevuskava 2030 ja kestliku arengu eesmärgid kui ka Pariisi kokkuleppe eesmärgid, samuti ülemaailmse elurikkuse raamistiku eesmärgid kooskõlas Addis Abeba 2015. aasta tegevuskavaga. Kinnitades taas uut Euroopa arengukonsensust⁴, kinnitab nõukogu ELi ja selle liikmesriikide pühendumust kestliku arengu põhimõtetele, äärmise vaesuse kaotamisele, nälja ja igas vormis alatoitumuse kaotamisele, haavatavuste vähendamisele, ebavõrdsusega tegelemisele ja selle tagamisele, et kedagi ei jäeta kõrvale, samuti oma kollektiivset ja individuaalset kohustust rahastada kestlikku arengut, sealhulgas ametlikku arenguabi. Nõukogu tuletab samuti meelde kestliku arenguga seoses võetud kohustusi ja kestliku arengu eesmärkidest kõrvalekaldumise vältimist, rõhutab vajadust jätkata partnerriikide toetamist nende üleminekul vastupanuvõimelistele ja kestlikele toidusüsteemidele, mida iseloomustavad paremad toitumiselased tulemused, ning kinnitab taas, kui oluline on see, et vähemalt 93 % naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendi „Globaalne Euroopa“ raames tehtavatest kulutustest oleks kajastatav ametliku arenguabina.

⁴ [2017/C 210/01: nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate, Euroopa Parlamendi ja komisjoni ühisavaldus](#)

4. Nõukogu rõhutab, kui oluline on vähendada üleilmset rahastamispuudujääki kestliku arengu eesmärkide saavutamiseks ning siduda kõik rahastamisallikad kestliku arengu tegevuskava 2030 rakendamisega kooskõlas Pariisi inimeste ja planeedi paktiga. Nõukogu rõhutab ametliku arenguabi keskset rolli tegevuskava 2030 rakendamise rahastamisel ning selle suutlikkust võimendada muid avaliku ja erasektori rahastamisallikaid, nagu riigisiseste vahendite kasutuselevõtmine, segarahastamine ja kestlikud erainvesteeringud. Nõukogu rõhutab, kui oluline on toetada suutlikkuse suurendamist, sealhulgas partnerriikide kasutussuutlikkuse tugevdamiseks, ning tuletab meelde oma 2021. aasta novembri järeldusi, mis käsitlevad Euroopa avaliku sektori eksperditeadmisi ELi välistegevuses.
5. Nõukogu kinnitab taas Euroopa tiimi lähenemisviisi ja Euroopa tiimi algatuste tähtsust arengu tulemuslikkuse suurendamisel, tuletaes meelde oma 2021. aasta aprilli ja 2023. aasta novembri järeldusi Euroopa tiimi kohta, ning toonitab, kui oluline on, et Euroopa tiimi algatused oleksid täielikult kooskõlas partnerriikide arenguvajaduste ja -prioriteetidega.
6. Nõukogu kinnitab taas ELi strateegia „Global Gateway“ eesmärki toetada partnerriikide vastupanuvõimet ja kestlikku arengut nii kõva kui ka pehme taristu projektide kaudu strateegia kõigis viies põhivaldkonnas, käsitledes pakilisi üleilmseid probleeme, edendades inimarengut ning võttes kasutusele nii avaliku kui ka erasektori vahendeid, et parandada juurdepääsu kestlikule rahastamisele. Euroopa Kestliku Arengu Fond+ (EFSD+) ja muud Euroopa investeerimisvahendid, mille eesmärk on maksimeerida finantsvõimendust ja arengumõju, aitavad jätkuvalt kaasa kestliku arengu tegevuskava 2030 eesmärkide saavutamisele.
7. Nõukogu tervitab käimasolevaid reformipüüdlusi selliste ambitsioonikamate, kaasavamate, representatiivsemate, tõhusamate ja mõjukamate rahvusvaheliste finantsasutuste tagamiseks, mis on paremini valmis lahendama piiriüleseid probleeme ning vastama arengumaade vajadustele ja austama nende prioriteete seoses tegevuskava 2030 ja Pariisi kokkuleppe rakendamisega. Eelkõige jätkavad EL ja selle liikmesriigid konstruktiivset osalemist mitmepoolsete arengupankade reformimise ja laiemalt rahvusvahelise finantsstruktuuri reformi üle peetavates aruteludes. EL ja selle liikmesriigid on jätkuvalt pühendunud ambitsioonikale IDA21 täiendamisele. Nõukogu pühendub jätkuvalt ka tulevikuteemalisele tippkohtumisele selle käigus vastu võetavatele dokumentidele, tulevaste põlvkondade deklaratsioonile ja ülemaailmsele digikokkuleppele, samuti 2025. aastal Hispaanias toimuvale neljandale arengu rahastamise rahvusvahelisele konverentsile.

8. Nõukogu rõhutab, et inimareng on keskne element ELi välistegevuses ja rahvusvahelistes partnerlustes, sealhulgas tervis, toiduga ja toitumisalane kindlustatus, haridus, sotsiaalkaitse, sotsiaalne kaasatus, vesi, sanitaartingimused ja hügieen ning igasuguse ebavõrdsuse, sealhulgas soolise ebavõrdsuse vähendamine.⁵
9. Nõukogu rõhutab, et ametlik arenguabi peab täielikult kaasa aitama soolise võrdõiguslikkuse edendamisele nii süvalaiendamise kui ka sihipäraste meetmete kaudu, sealhulgas naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendi „Globaalne Euroopa“ eesmärkide saavutamise kaudu⁶. See on kooskõlas ELi soolise võrdõiguslikkuse kolmanda tegevuskavaga, mille võtsid vastu Euroopa Komisjon ja Euroopa Liidu kõrge esindaja ning mille üle väljendati heameelt eesistujariigi järeldestes, märkides, et selle eesmärgi saavutamisele 2025. aastaks aitab kaasa 85 % kogu uuest välistegevusest. Nõukogu rõhutab, et oluline on ümberkujundav lähenemisviis, mis käsitleb soolise ebavõrdsuse algpõhjuseid, ning toonitab, et soolise ebavõrdsuse ja mitmekordse diskrimineerimise, millega seisavad silmitsi haavatavad või tõrjutud inimesed, käsitlemine on ELi prioriteet kõigis tegevusvaldkondades. Lisaks rõhutab nõukogu arengule inimõigustel põhineva lähenemisviisi võtmist kõigis ELi tegevusvaldkondades.
10. Kooskõlas kliimadiplomaatiat käsitlevate nõukogu järeldestega kinnitab nõukogu taas ELi kindlat pühendumust teha partneritega tihedat koostööd, et kiirendada õiglast ja kaasavat üleilmset rohepööret ning toetada nende kohanemisvõimet, tugevdada vastupanuvõimet ja vähendada nende haavatavust, sealhulgas muude vahendite seas ametliku arenguabi andmise kaudu.

⁵ See on kooskõlas uue Euroopa arengukonsensussega ja kestliku arengu tegevuskavaga 2030 ning nõukogu 2021. aasta juuni järeldestega, mis käsitlevad Euroopa tiimi tugevamat pühendumust inimarengule, nõukogu 2021. aasta novembri järeldestega, mis käsitlevad veeküsimusi ELi välistegevuses, nõukogu 2022. aasta novembri järeldestega, mis käsitlevad noorte välistegevusse kaasamise tegevuskava, nõukogu 2023. aasta novembri järeldestega sotsiaalse, rohe- ja digipöörde kohta ning nõukogu 2024. aasta jaanuari järeldestega ELi üleilmse tervishoiustrateegia kohta.

⁶ Asjaomases naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendi „Globaalne Euroopa“ eesmärgis on ette nähtud, et vähemalt 85 % uute rakendatud meetmete puhul peaks olema põhi- või märkimisväärse eesmärgina määratletud sooline võrdõiguslikkus ning et vähemalt 5 % nimetatud meetmete puhul peaks põhieesmärgiks olema sooline võrdõiguslikkus ning naiste ja tütarlaste õigused ja nende mõjuvõimu suurendamine.

11. Nõukogule valmistab muret suurenev inimarengu lõhe ja ebaühtlane arenguprotsess, mis jätab kõige vaesemad kõrvale⁷. Nõukogu rõhutab, et ülemaailmne ametlik arenguabi on jätkuvalt peamine allikas, millega rahastada kõige vaesemaid ja haavatavamaid riike, eelkõige vähim arenenud riike, väikeseid arenevaid saareriike, merepiirita arenguriike ning ebakindlas olukorras olevaid ja konfliktidest mõjutatud riike. Kooskõlas oma 2022. aasta mai järeldustega, mis käsitlevad ELi uuendatud partnerlust vähim arenenud riikidega, kinnitab nõukogu taas oma pühendumust vähim arenenud riikidele ja oma kõige haavatavamatele partneritele, et toetada nende vastupanuvõimet konfliktitundliku lähenemisviisi raames, käsitledes ebakindla olukorra algpõhjuseid ning tehes tööd humanitaar-, arengu- ja rahuvaldkonna lõimimise kaudu.
12. Nõukogu tervitab asjaolu, et EL ja selle liikmesriigid on endiselt maailma suurim ametliku arenguabi andja, sealhulgas vähim arenenud riikidele. Sellegipoolest valmistab nõukogule muret asjaolu, et pärast väikest kasvu 2021. aastal ELi ja selle liikmesriikide kollektiivne ametlik arenguabi vähim arenenud riikidele 2022. aastal vähenes⁸. ELi kollektiivne ametlik arenguabi vähim arenenud riikidele ulatus 16,3 miljardi euron 2020. aastal, 16,5 miljardi euron 2021. aastal ja 15,3 miljardi euron 2022. aastal. Peale selle valmistab nõukogule muret, et vähim arenenud riikidele antava ELi kollektiivse ametliku arenguabi osakaal kogurahvatulust on veidi vähenenud, langedes 2022. aastal 0,10 %-le (vastav näitaja oli 0,11 % aastal 2021 ja 0,12 % ajavahemikus 2017–2020). Nõukogu on üha enam mures selle pärast, et EL ei ole ikka veel täitnud oma ühist eesmärki anda vähim arenenud riikidele lühiajalises perspektiivis 0,15–0,20 % kogurahvatulust, ning kinnitab veel kord vajadust kiiresti suurendada jõupingutusi, et saavutada eesmärk anda 2030. aastaks vähim arenenud riikidele kollektiivse ametliku arenguabina 0,20 % kogurahvatulust.
13. Samuti tunnistab nõukogu nende riikide konkreetseid probleeme, kes on liikumas vähese sissetulekuga riikide seast keskmise sissetulekuga riikide hulka. Euroopa uue arengukonsensuse kohaselt teevad EL ja selle liikmesriigid arengukoostööd, peavad poliitilist dialoogi ja on partnerlussuhetes keskmise sissetulekuga riikidega kestliku arengu, vaesuse kaotamise, ebavõrdsuse, üleilmsete avalike hüvede ja muude ühiste huvide teemal.

⁷ Allikas: [UNDP HDR2024](#); joonis S.2, lk 4; [IMF WEO, aprill 2024](#), lk xiv; [WB GEP](#), jaanuar 2024, lk 17.

⁸ Tuleb tähele panna, et 2023. aastal vähim arenenud riikidele antud ametliku arenguabi kogusummat ei ole veel teada, kuna selle arvutused põhinevad olulisel määral asjakohastel „arvestuslikel mitmepoolsetel summadel“ liikmesriikide põhipanusest mitmepoolsetele organisatsioonidele ning OECD avaldab need arvestuslikud summad üldjuhul alles aasta X+1 lõpus. Peale selle saab element „piirkondlik ametlik arenguabi, mille teadaolevad kasusaajad on vähim arenenud riigid“, mida võetakse vähim arenenud riikidele antava ametliku arenguabi arvutamisel arvesse alates 2020. aastast, samuti kättesaadavaks alates OECD poolt andmete avaldamisest aasta X+1 lõpupoole. Seetõttu kajastavad 2022. aasta andmed praegu uusimaid kättesaadavaid täielikke andmeid.

14. Nõukogu kinnitab veel kord oma pühendumust tulemusliku arengukoostöö ülemaailmse partnerluse raames kokku lepitud arengukoostöö tulemuslikkuse põhimõtetele ning poliitikavaldkondade kestliku arengu sidususele kui keskse tähtsusega tegurile kestliku arengu eesmärkide saavutamiseks, sealhulgas käsitledes ELi sisepoliitikameetmete mõju partnerriikidele.
15. Eeltoodut arvesse võttes soovib nõukogu teavitada Euroopa Ülemkogu järgmisest.
- a. 2023. aastal suurenes ELi kollektiivne⁹ ametlik arenguabi¹⁰ 95,9 miljardi euroni (2022. aastal oli see 93,3 miljardit eurot ja 2021. aastal 71,6 miljardit eurot¹¹). See kasv alates 2021. aastast näitab ELi ja selle liikmesriikide uusi jõupingutusi toetada arenguriike ja haavatavas olukorras olevaid isikuid Euroopa tiimi lähenemisviisi kaudu.
 - b. EL ja selle liikmesriigid on säilitanud oma koha maailma suurima ametliku arenguabi andjana (vt joonis 1), kusjuures ELi antav arenguabi moodustas 2022. ja 2023. aastal ülemaailmsest ametlikust arenguabist¹² 42 %, mis on kinnitanud ELi juhtrolli üleilmse kestliku arengu tegevuskava eesmärkide saavutamisel.
 - c. ELi kollektiivne ametlik arenguabi moodustas 2023. aastal 0,57 % ELi kogurahvatulust. Kuigi see on veidi vähem kui 0,59 % ELi kogurahvatulust 2022. aastal, on see siiski märkimisväärselt suurem kui 0,49 % 2021. aastal ja kui koondnäitaja ELi mittekuuluvate arenguabi komitee liikmete puhul, kelle ametlik arenguabi oli 2023. aastal 0,31 % kogurahvatulust (vt joonis 2).

⁹ ELi kollektiivne ametlik arenguabi moodustub ELi liikmesriikide ametlikust arenguabist ja ELi institutsioonide arenguabi sellest osast, mis ei tule liikmesriikidelt või ELi-välistelt rahastajatelt, nt Ühendkuningriigilt. Suurem osa ELi institutsioonide ametliku arenguabi kulutustest arvatakse ELi liikmesriikide arenguabi hulka, st liikmesriikide andmetes sisaldub osa institutsioonide ametlikust arenguabist. Euroopa Investeerimispanka omavahenditest ja komisjoni makromajandusliku finantsabi laenudest antud ametlikku arenguabi ei arvata liikmesriikide arenguabi hulka ja need antakse lisaks liikmesriikide ametlikule arenguabile.

¹⁰ Aluseks on võetud toetusekvivalent – uus sooduslaenudena antava ametliku arenguabi suuruse arvutamise meetod, mida kasutati esmakordselt 2019. aastal, võttes aluseks 2018. aasta andmed avalikule sektorile antud laenude ja mitmepoolsetele institutsioonidele antud laenude kohta ning alates 2020. aastast ka andmed võlakergenduse kohta ja alates 2023. aastast andmed (valikulise üheaastase üleminekuperioodiga) erasektori vahendite (peamiselt laenud, tagatised ja omakapital) kohta. Lisateabe saamiseks uue toetusekvivalenti arvutamise meetodi ja varasema rahavoogudel põhineva meetodi kohta vt: The modernisation of official development assistance (ODA) - OECD (Ametliku arenguabi ajakohastamine – OECD)

¹¹ Nominaalväärtus. Tuleb märkida, et summad 2021. ja 2022. aasta kohta põhinevad OECD lõplikel andmetel 2021. ja 2022. aasta kohta, samal ajal 95,9 miljardit eurot 2023. aasta kohta põhineb OECD esialgsetel 2023 aastat käsitlevatel andmetel, mis avaldati 2024. aasta kevadel.

¹² Ülemaailmne ametlik arenguabi on siin määratletud nii, et see hõlmab ELi kollektiivset ja kõigi teiste OECD-le aru andvate OECD arenguabi komiteesse kuuluvate ja mittekuuluvate riikide antavat ametlikku arenguabi.

- d. 2023. aastal saavutas või ületas ametliku arenguabi ja kogurahvatulu suhtarvu künnistaseme 0,7 % neli ELi liikmesriiki ja 2022. aastal kolm ELi liikmesriiki (vt joonis 3 ja tabel 1). Kui 2022. aastal suurenes ametliku arenguabi ja kogurahvatulu suhtarv 19 ELi liikmesriigis, püsis stabiilsena kolmes liikmesriigis ja vähenes viies liikmesriigis, siis 2023. aasta andmed näitavad suhtarvu suurenemist viies liikmesriigis, stabiilsena püsivalt kolmes liikmesriigis ja vähenemist 19 liikmesriigis¹³.
16. Nõukogu märgib, et pärast ELi liikmesriikide doonorriigis pagulastega seotud kulude järsku suurenemist aastatel 2021 ja 2022 (4,9 miljardilt eurolt 15,4 miljardi euroni) vähenesid doonorriigis pagulastega seotud kulud 2023. aastal 14,8 miljardi euroni. Samuti märgib nõukogu, et Ukrainale antava ELi kollektiivse kahepoolse ametliku arenguabi netosumma suurenes märkimisväärselt: 1,4 miljardilt eurolt 2021. aastal 14,3 miljardi euroni 2022. aastal ja 22,7 miljardi euroni 2023. aastal¹⁴.
17. Nõukogu tervitab kestliku arengu ametliku kogutoetuse (TOSSD) teemalise rahvusvahelise foorumi loomist. Pidades ametliku arenguabi rolli väga tähtsaks, rõhutab nõukogu TOSSD olulisust andmeallikana, mis aitab paremini mõõta ja suurendada läbipaistvust ja teadmisi tegevuskava 2030 rakendamist soodustavate vahendite kohta¹⁵. Kestliku arengu eesmärgi näitaja 17.3.1 andmeallikana¹⁶ tagab TOSSD kestliku arengu eesmärkide rahastamise läbipaistvuse, hõlmates kõik ametlikud vood ja erasektori summad, mis on kaasatud kestliku arengu toetamiseks.
18. Nõukogu jätkab edusammude jälgimist ning annab läbipaistvuse ja avaliku vastutuse tagamiseks iga-aastaselt aru.

¹³ „Stabiilse“ all peetakse silmas, et ametliku arenguabi osakaal kogurahvatulust muutus vähem kui 0,01 protsendipunkti, tuginedes täpsetele arvudele.

¹⁴ Liikmesriikide poolt Ukrainale antava kahepoolse ametliku arenguabi netosumma vähenes 2023. aastal 371 miljoni euro võrra ja ELi institutsioonide kahepoolne ametlik arenguabi Ukrainale suurenes 8,9 miljardi euro võrra, eelkõige makromajandusliku finantsabi laenude tõttu.

¹⁵ [TOSSD Visualisation Tool](#) (TOSSD visualiseerimise tööriist).

¹⁶ Välismaised otseinvesteeringud, ametlik arenguabi ja lõuna-lõuna suunaline koostöö osana riigisisest kogueelarvest

ELi praegused ametliku arenguabi kohustused ja eesmärgid**(nõukogu 26. mai 2015. aasta järeldused (dok 9241/15, punktid 31–33))**

EL (...) kinnitab taas oma ühiselt võetud kohustust saavutada ametliku arenguabi 0,7 % osakaal kogurahvatulust 2015. aasta järgse arengukava tähtaegade raames. ELiga enne 2002. aastat ühinenud liikmesriigid kinnitavad taas oma kohustust saavutada ametliku arenguabi 0,7 % osakaal kogurahvatulust, võttes arvesse eelarveolukorda, samas kui teised, kes on nimetatud eesmärgi saavutanud, kohustuvad kõnealust osakaalu säilitama või seda suurendama. ELiga pärast 2002. aastat ühinenud liikmesriigid püüavad oma ametlikku arenguabi suurendada, et selle osakaal kogurahvatulust oleks 0,33 %.

Rahvusvaheline üldsus peaks samuti aitama kaasa ressursside suunamisele sinna, kus vajadus on suurim, eelkõige vähim arenenud ning ebakindlas või konfliktiolukorras olevatesse riikidesse. Üldise ametliku arenguabi kontekstis, võttes samas täiel määral arvesse konkreetsete liikmesriikide arenguabialaseid prioriteete, kinnitab EL taas oma pühendumust vähim arenenud riikide toetamisele. EL kohustub ühiselt saavutama vähim arenenud riikidele antava arenguabi 0,15–0,20 % osakaalu kogurahvatulust lühemas perspektiivis ja vähim arenenud riikidele antava arenguabi 0,20 % osakaalu kogurahvatulust 2015. aasta järgse arengukava tähtaegade raames.

Nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate, Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni 7. juuni 2017. aasta ühisavaldus „Euroopa uus arengukonsensus „Meie maailm, meie väärikus, meie tulevik“ (punkt 103)

EL võtab kollektiivselt kohustuse eraldada tegevuskava 2030 kehtivuse ajal 0,7 % oma kogurahvatulust ametlikuks arenguabiks. Vahendite suunamiseks sinna, kus vajadus on suurim, eelkõige vähim arenenud ning ebakindlas ja konfliktiolukorras olevatesse riikidesse, kohustub EL samuti ühiselt saavutama eesmärgi, mille kohaselt on lühemas perspektiivis vähim arenenud riikidele antav arenguabi 0,15–0,20 % kogurahvatulust ja tegevuskava 2030 kehtivuse ajal vähim arenenud riikidele antav arenguabi 0,20 % kogurahvatulust. EL ja selle liikmesriigid tunnistavad samuti erilisi väljakutseid, mis seisavad Aafrika arenguriikide ees. (...) Nad jätkavad edusammude jälgimist ning annavad läbipaistvuse ja avaliku vastutuse tagamiseks iga-aastaselt aru.

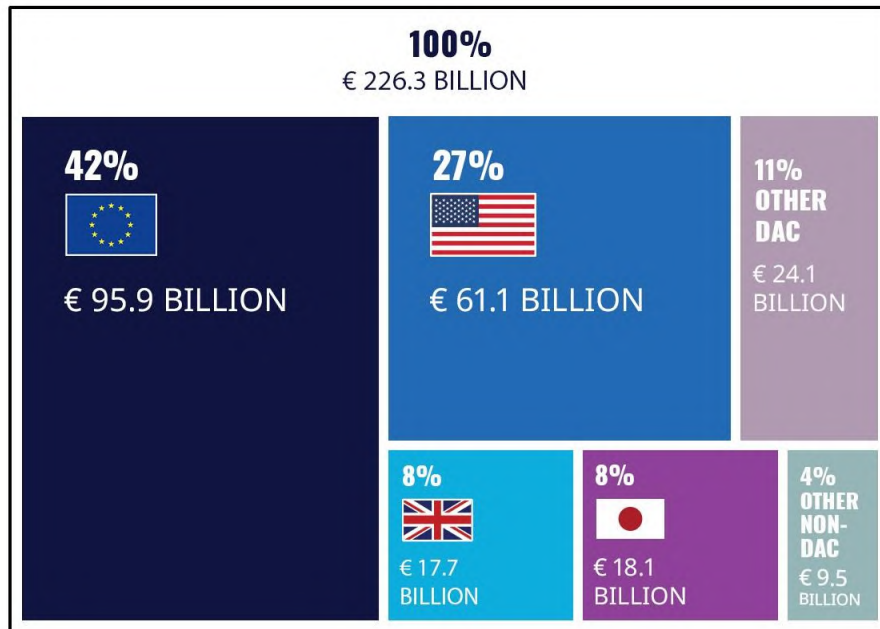
Addis Abeba tegevuskava (mille ÜRO Peaassamblee kinnitas oma 27. juuli 2015. aasta resolutsiooniga 69/313, punktid 51-52)

(...) Ametliku arenguabi andjad kinnitavad, et nad täidavad oma kohustused, sealhulgas paljude arenenud riikide võetud kohustuse anda kogurahvatulust 0,7 % ametliku arenguabina arenguriikidele ja 0,15–0,20 % vähim arenenud riikidele. Meid innustavad need vähesed riigid, kes on täitnud kohustuse anda kogurahvatulust 0,7 % ametliku arenguabina arenguriikidele ja 0,15–0,20 % vähim arenenud riikidele või andnud sellest rohkemgi. Julgustame kõiki teisi intensiivistama püüdlusi ametliku arenguabi suurendamiseks ja tegema täiendavaid konkreetseid pingutusi ametliku arenguabi eesmärkide saavutamisel. Peame tervitavaks Euroopa Liidu otsust, milles kinnitatakse veel kord ühiselt võetud kohustust anda 0,7 % kogurahvatulust ametliku arenguabina 2015. aasta järgse arengukava tähtaegade raames, ning võetakse kohustus anda lühiajalises perspektiivis 0,15–0,20 % kogurahvatulust ametliku arenguabina vähim arenenud riikidele ja 2015. aasta järgse arengukava tähtaegade raames 0,20 % kogurahvatulust ametliku arenguabina vähim arenenud riikidele. Julgustame ametliku arenguabi andjaid kaaluma kogurahvatulust vähemalt 0,20 % andmist arenguabina vähim arenenud riikidele.

Tunnistame, kui oluline on suunata enamik soodusvahendeid neile, kelle vajadused on kõige suuremad ja kellel on kõige väiksemad võimalused leida muid rahastamisallikaid. Seoses sellega märgime suure murega vähim arenenud riikidele antava ametliku arenguabi osakaalu kahanemist ja võtame kohustuse see kahanemistrend ümber pöörata. Meile on eeskujuks abiandjad, kes annavad vähim arenenud riikidele oma ametlikust arenguabist vähemalt poole.

Joonis 1. ELi kollektiivne ametlik arenguabi võrreldes ELi mittekuuluvate doonorriikidega 2023. aastal

OFFICIAL DEVELOPMENT ASSISTANCE

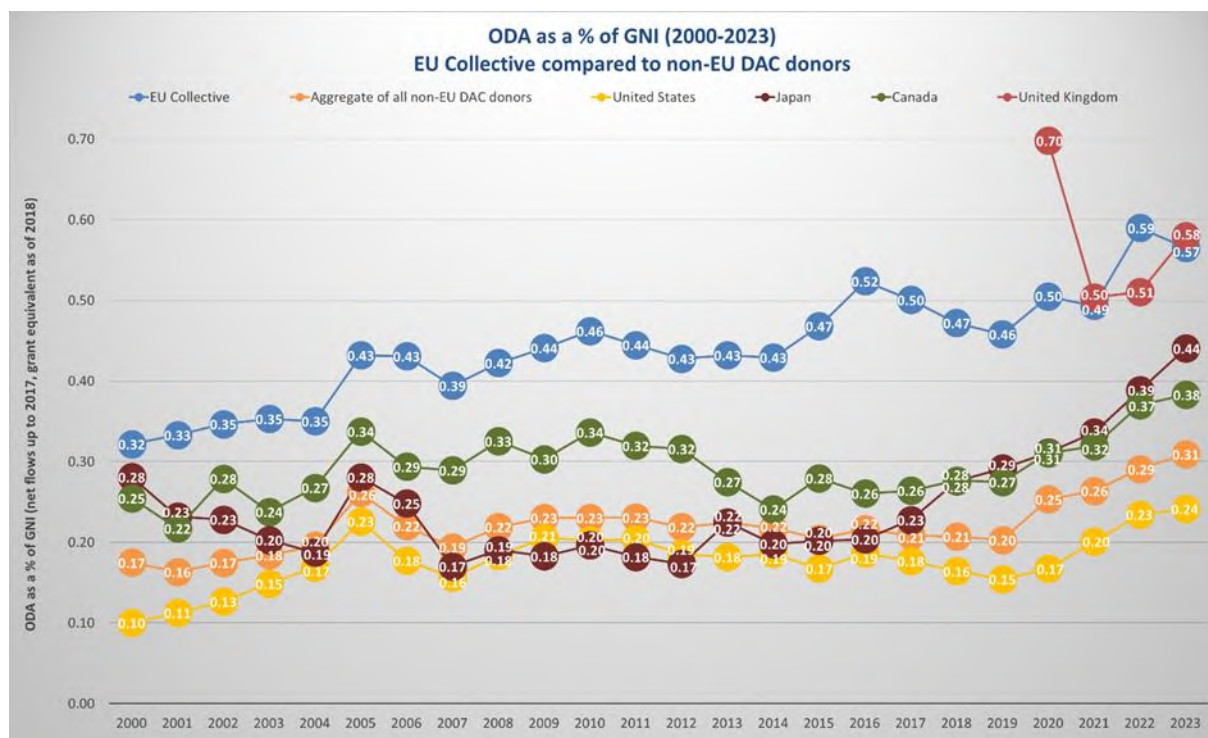
Preliminary figures for 2023 ODA
Source: OECD, April 2024

NB! 2023. aasta andmed on esialgsed.

NB! Arvud on esitatud toetusekvivalendina.

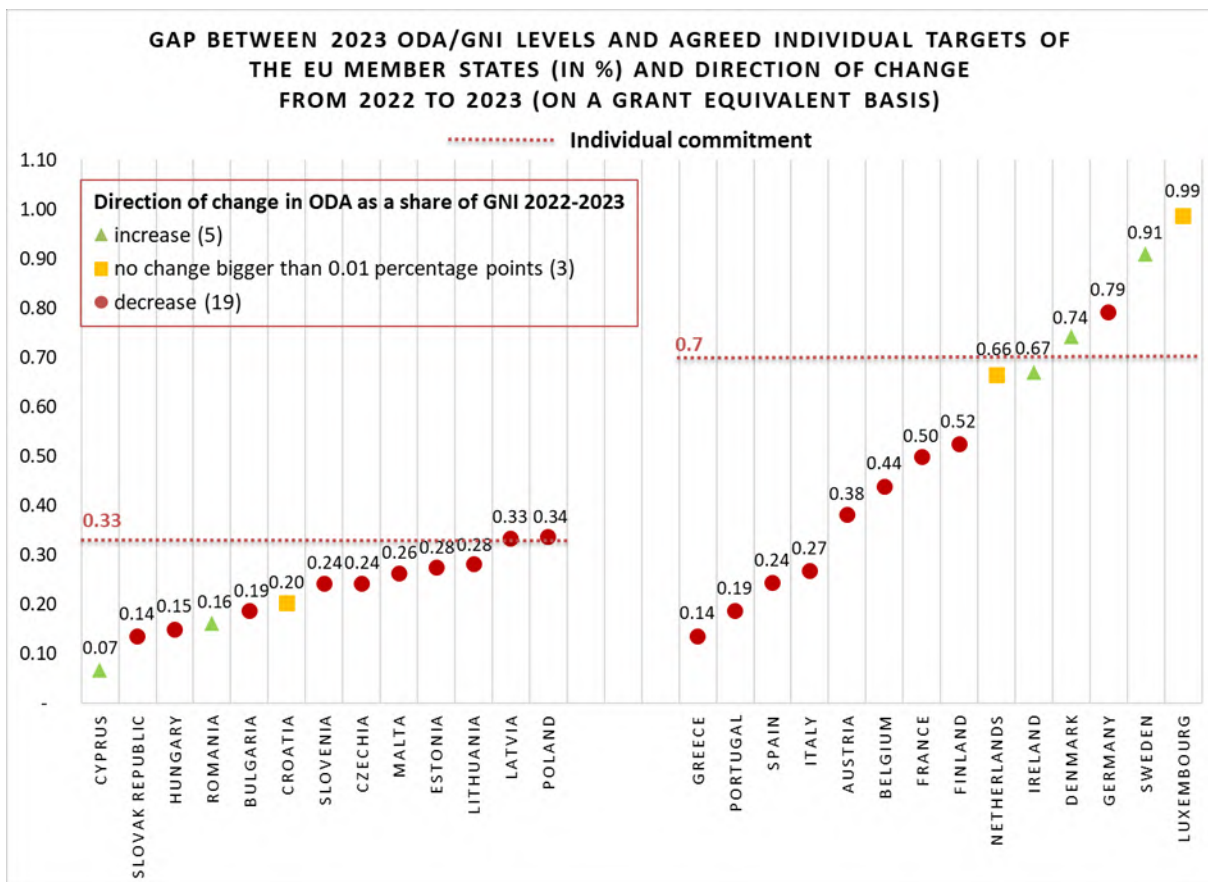
Joonis 2. ELi kollektiivse ametliku arenguabi osakaal aja jooksul protsendina kogurahvatulust võrrelduna ELi mittekuuluvate arenguabi komitee doonorriikidega

NB! Sellel graafikul võetakse ELi iga-aastast kollektiivset abi käsitlevates andmetes arvesse ainult neid riike, kes olid sel ajal ELi liikmesriigid, samal ajal kui kõigi ELi mittekuuluvate arenguabi komitee rahastajate koondnäitajas võetakse arvesse ainult neid ELi mittekuuluvaid riike, kes olid sel ajal arenguabi komitee liikmed. Eelkõige hõlmab ELi kollektiivne arenguabi Ühendkuningriiki kuni 2019. aastani (k.a), kuid mitte alates 2020. aastast, kuna Ühendkuningriigi väljaastumine Euroopa Liidust jõustus 1. veebruaril 2020, ning kõigi ELi mittekuuluvate arenguabikomitee rahastajate koondnäitaja hõlmab Ühendkuningriiki alates 2020. aastast. Eraldi kuvatakse ka ELi mittekuuluvad G7 riigid (samuti OECD arenguabi komitee rahastajad).

NB! Kõik summad on esitatud jooksevhindades. 2023. aasta andmed on esialgsed.

Joonis 3. Lõhe ELi liikmesriikide 2023. aasta ametliku arenguabi ja kogurahvatulu tasemete ja kokkulepitud individuaalsete eesmärkide vahel ning muutuse suund aastatel 2022–2023

NB! Arvutused on tehtud jooksevhindade alusel. 2023. aasta andmed on esialgsed.

NB! Suurenemise või vähenemisena on käsitletud üksnes absoluutmuutust, mis on 0,01 protsendipunkti või rohkem. Seda meetodit on aja jooksul kasutatud järjepidevalt ning selle eesmärk on hoida ära väikeste varieerumiste käsitlemine suurenemise või vähenemisena. Kerge suurenemise või vähenemise näitajatega liikmesriike peetakse stabiilseteks.

Tabel 1. ELi liikmesriikide ja ELi kollektiivne ametlik arenguabi, 2013–2023

Member State	2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022		2023		Change 2022-2023	
	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	Volume in EUR Million	% of GNI
Austria	882	0.27	930	0.28	1,193	0.35	1,479	0.42	1,110	0.30	990	0.26	1,099	0.28	1,117	0.30	1,240	0.31	1,756	0.39	1,807	0.38	50.74	-0.0124
Belgium	1,732	0.45	1,844	0.46	1,717	0.42	2,080	0.50	1,948	0.45	1,959	0.43	1,943	0.41	2,056	0.48	2,212	0.43	2,526	0.45	2,613	0.44	86.97	-0.0145
Bulgaria	37	0.10	37	0.09	37	0.09	61	0.13	55	0.11	58	0.11	58	0.10	75	0.13	77	0.12	221	0.27	157	0.19	-64.08	-0.0838
Croatia	34	0.08	54	0.13	46	0.09	37	0.07	48	0.10	67	0.13	64	0.12	68	0.13	74	0.13	131	0.19	136	0.20	4.90	0.0079
Cyprus	15	0.10	14	0.09	16	0.09	–	–	–	–	21	0.12	18	0.09	13	0.06	17	0.07	13	0.05	17	0.07	3.57	0.0135
Czechia	159	0.11	160	0.11	179	0.12	235	0.14	270	0.15	259	0.13	276	0.13	262	0.13	310	0.13	1,000	0.38	730	0.24	-269.64	-0.1372
Denmark	2,205	0.85	2,264	0.86	2,313	0.85	2,142	0.75	2,172	0.74	2,195	0.72	2,281	0.72	2,327	0.72	2,470	0.71	2,635	0.67	2,851	0.74	215.93	0.0717
Estonia	23	0.13	28	0.14	31	0.15	39	0.19	38	0.16	41	0.16	43	0.16	44	0.17	51	0.16	191	0.54	101	0.28	-90.01	-0.2632
Finland	1,081	0.54	1,232	0.59	1,161	0.55	958	0.44	961	0.42	834	0.36	1,010	0.42	1,122	0.47	1,219	0.47	1,536	0.57	1,452	0.52	-83.93	-0.0495
France	8,540	0.41	8,005	0.37	8,149	0.37	8,701	0.38	10,052	0.43	10,283	0.43	10,908	0.44	12,394	0.53	13,112	0.51	15,228	0.56	14,266	0.50	-961.54	-0.0608
Germany	10,717	0.38	12,486	0.42	16,173	0.52	22,368	0.70	22,182	0.67	21,163	0.61	21,616	0.61	25,191	0.73	28,135	0.76	33,890	0.85	33,924	0.79	33.69	-0.0556
Greece	180	0.10	186	0.11	215	0.12	333	0.19	278	0.16	246	0.13	329	0.18	286	0.17	288	0.16	343	0.17	301	0.14	-41.90	-0.0294
Hungary	97	0.10	109	0.11	140	0.13	180	0.17	132	0.11	241	0.21	279	0.21	367	0.27	368	0.28	353	0.26	281	0.15	-71.60	-0.1106
Ireland	637	0.46	615	0.38	648	0.32	726	0.32	743	0.32	792	0.31	870	0.32	867	0.31	977	0.30	2,292	0.63	2,603	0.67	311.61	0.0382
Italy	2,584	0.17	3,022	0.19	3,609	0.22	4,601	0.27	5,197	0.30	4,397	0.25	3,941	0.22	3,728	0.22	5,146	0.29	6,319	0.33	5,561	0.27	-758.10	-0.0601
Latvia	18	0.08	19	0.08	21	0.09	27	0.11	28	0.11	29	0.10	31	0.10	36	0.12	40	0.12	137	0.36	132	0.33	-5.70	-0.0235
Lithuania	38	0.11	34	0.10	43	0.12	52	0.14	53	0.13	55	0.12	60	0.13	63	0.13	73	0.14	231	0.36	176	0.28	-54.99	-0.0764
Luxembourg	323	1.00	319	1.06	327	0.95	354	1.00	376	1.00	401	0.98	421	1.03	397	1.03	456	0.99	504	1.00	536	0.99	32.38	-0.0099
Malta	14	0.20	15	0.20	15	0.17	19	0.20	22	0.21	28	0.25	37	0.30	47	0.40	44	0.32	43	0.28	46	0.26	3.28	-0.0132
Netherlands	4,094	0.67	4,200	0.64	5,162	0.75	4,491	0.65	4,399	0.60	4,795	0.62	4,727	0.59	4,702	0.59	4,471	0.52	6,152	0.67	6,808	0.66	655.53	-0.0043
Poland	367	0.10	341	0.09	397	0.10	600	0.15	603	0.13	649	0.14	694	0.14	728	0.14	832	0.15	3,325	0.53	2,408	0.34	-916.54	-0.1937
Portugal	368	0.23	324	0.19	278	0.16	310	0.17	338	0.18	349	0.18	367	0.17	362	0.18	388	0.18	497	0.21	487	0.19	-10.28	-0.0242
Romania	101	0.07	161	0.11	143	0.09	184	0.11	195	0.11	211	0.11	227	0.10	271	0.13	353	0.15	392	0.14	505	0.16	113.41	0.0201
Slovak Republic	65	0.09	63	0.09	77	0.10	96	0.12	106	0.13	117	0.13	103	0.11	124	0.14	131	0.14	163	0.15	161	0.14	-2.03	-0.0188
Slovenia	46	0.13	46	0.12	57	0.15	74	0.19	67	0.16	71	0.16	78	0.17	80	0.17	98	0.19	160	0.29	151	0.24	-9.75	-0.0452
Spain	1,769	0.17	1,415	0.13	1,259	0.12	3,819	0.34	2,271	0.19	2,449	0.20	2,629	0.21	2,621	0.23	3,080	0.26	4,066	0.30	3,544	0.24	-521.24	-0.0588
Sweden	4,389	1.01	4,698	1.09	6,391	1.40	4,425	0.94	4,935	1.02	5,085	1.07	4,650	0.96	5,571	1.14	5,018	0.91	5,190	0.89	5,185	0.91	-5.43	0.0171
United Kingdom	13,461	0.70	14,519	0.70	16,725	0.70	16,325	0.70	16,051	0.70	16,435	0.70	17,300	0.70										
EU MS Aggregate	53,975	0.41	57,139	0.41	66,522	0.46	74,716	0.51	74,629	0.49	74,218	0.47	76,060	0.46	64,919	0.49	70,679	0.49	89,296	0.56	86,941	0.51	-2,355	-0.0522
EU Institutions' ODA not imputed to EU Member States and other donors	2,873		2,131		1,372		2,750		1,926		627		-829		2,418		894		3,982		8,998		5,015	
EU Collective	56,848	0.43	59,270	0.43	67,894	0.47	77,466	0.52	76,555	0.50	74,845	0.47	75,230	0.46	67,337	0.50	71,574	0.49	93,278	0.59	95,939	0.57	2,661	-0.0244

NB! Arvandmed on esitatud kuni 2017. aastani netovoogudena ja alates 2018. aastast toetusekvivalendi alusel. Kõik summad on esitatud jooksevhindades. 2023. aasta andmed on esialgsed.

NB! Selles tabelis ning lahtrites „aggregate“ („koondnäitaja“) ja „collective“ („kollektiivne arenguabi“) esitatud arvandmetes võetakse iga aasta puhul arvesse ainult neid riike, kes olid sel ajal ELi liikmesriigid. Eelkõige hõlmab ELi koondnäitaja ja kollektiivne arenguabi Ühendkuningriiki kuni 2019. aastani (k.a), kuid mitte alates 2020. aastast, kuna Ühendkuningriigi väljaastumine Euroopa Liidust jõustus 1. veebruaril 2020.

NB! Märk „-“ näitab, et asjaomane liikmesriik ei ole vastava aasta kohta ametliku arenguabi andmeid esitanud.

Tabel 2. ELi liikmesriikide ja ELi kollektiivne ametlik arenguabi vähim arenenud riikidele, 2020–2022

Member State	2020		2021		2022	
	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI
Austria	268	0.07	279	0.07	293	0.07
Belgium	684	0.16	706	0.14	711	0.13
Bulgaria	16	0.03	14	0.02	12	0.01
Croatia	9	0.02	11	0.02	8	0.01
Cyprus	2	0.01	2	0.01	1	0.01
Czechia	54	0.03	59	0.03	57	0.02
Denmark	676	0.21	755	0.22	552	0.14
Estonia	8	0.03	9	0.03	6	0.02
Finland	334	0.14	409	0.16	304	0.11
France	3,349	0.14	3,287	0.13	3,331	0.12
Germany	4,997	0.15	5,145	0.14	4,846	0.12
Greece	42	0.03	49	0.03	39	0.02
Hungary	45	0.03	57	0.04	29	0.02
Ireland	339	0.12	359	0.11	386	0.11
Italy	938	0.06	1,422	0.08	966	0.05
Latvia	6	0.02	6	0.02	11	0.03
Lithuania	11	0.02	12	0.02	16	0.02
Luxembourg	183	0.48	209	0.45	231	0.46
Malta	1	0.01	2	0.02	1	0.01
Netherlands	983	0.12	789	0.09	1,092	0.12
Poland	114	0.02	130	0.02	103	0.02
Portugal	100	0.05	130	0.06	77	0.03
Romania	41	0.02	41	0.02	36	0.01
Slovak Republic	19	0.02	22	0.02	16	0.02
Slovenia	11	0.02	14	0.03	32	0.06
Spain	522	0.05	582	0.05	499	0.04
Sweden	1,726	0.35	1,778	0.32	1,656	0.28
EU MS Aggregate	15,476	0.12	16,279	0.11	15,313	0.10
EU Institutions' regional ODA known to benefit LDCs (not including UK share)	798		268		31	
EU Collective	16,274	0.12	16,547	0.11	15,344	0.10

NB! Kõik summad on esitatud jooksevhindades.

NB! Selles tabelis ning lahtrites „aggregate“ („koondnäitaja“) ja „collective“ („kollektiivne arenguabi“) esitatud arvandmetes võetakse iga aasta puhul arvesse neid riike, kes olid sel ajal ELi liikmesriigid. Seetõttu ei ole Ühendkuningriik hõlmatud, arvestades Ühendkuningriigi väljaastumist Euroopa Liidust, mis jõustus 1. veebruaril 2020.

NB! ELi kollektiivsed näitajad hõlmavad liikmesriikide kahepoolse ametliku arenguabi netosummasid vähim arenenud riikidele, arvestuslikku mitmepoolset ametlikku arenguabi vähim arenenud riikidele ja piirkondlikku ametlikku arenguabi, mille teadaolevad kasusaajad on vähim arenenud riigid, samuti ELi institutsioonide piirkondlikku ametlikku arenguabi, mille teadaolevad kasusaajad on vähim arenenud riigid (v.a Ühendkuningriigi osa).